HYVINKÄÄ

Hyvinkään kaupungin Ympäristönsuojelu-määräysten perustelut

HYVINKÄÄ

Sisällys

Johdanto 5
1 LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET 5
1 § Tavoite 5
2 § Määräysten valvonta 5
3 § Määräysten soveltaminen 6
4 § Erityiset paikalliset määräykset 7
2 LUKU: MÄÄRÄYKSET JÄTE- JA HULEVESIEN HAITTAVAIKUTUSTEN EHKÄISEMISEKSI 7
5 § Käytöstä poistettujen jäteveden puhdistuslaitteistojen käsittely 8
6 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella 8
7 § Jätevesien käsittely pohjavesi- ja ranta-alueella sekä Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä 9
7.1 Jätevedet pohjavesialueella ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä 9
7.2 Mustat jätevedet ranta-alueella 9
7.3 Harmaat jätevedet ranta-alueella 9
7.4. Vähäiset harmaat jätevedet ja löylyvedet 10
8 § Jätevesien käsittely suuremmissa yksiköissä 10
9 § Eläinsuojien ja maitohuoneiden pesuvedet 10
10 § Jätevesien käsittelyyn liittyvä kirjanpito 11
11 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesun ja huollon rajoitukset 11
12 § Muita määräyksiä pesemisestä ja jätevesien johtamisesta 12
13 § Hulevesien ja työmaavesien käsittely 13
14 § Maalämpöjärjestelmän rakentaminen 14
15 § Lumen vastaanottopaikkojen sijoittaminen ja sulamisvesien käsittely 15
3 LUKU: MÄÄRÄYKSET ILMA- JA VALOPÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI 15
16 § Savukaasupäästöt 15
17 § Puhtaanapitotyöt 16
18 § Rakennus-, kunnostus- ja purkutyöt 17
19 § Rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla 18
4 LUKU: MÄÄRÄYKSET ERITYISEN HÄIRITSEVÄN TILAPÄISEN MELUN TAI TÄRINÄN TORJUMISEKSI 18
20 § Äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa 18

21 § Yleisötilaisuudet 18
22 § Melua aiheuttavat koneet ja laitteet 19
23 § Ympäristönsuojelulain 118 §:n ilmoitusta edellyttävät toiminnat ja tapahtumat . 19
24 § Tiedotusvelvollisuus 20
5 LUKU: MÄÄRÄYKSET KARJANLANNAN JA -VIRTSAN SEKÄ PUHDISTAMOLIETTEEN KÄYTÖSTÄ 20
25 § Käyttö pohjavesialueella 21
6 LUKU: MÄÄRÄYKSET KEMIKAALIEN JA JÄTTEIDEN KÄSITTELYSTÄ JA VARASTOINNISTA . 22
26 § Yleiset määräykset öljyjen, vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden varastoinnista 22
26.1 Maanpäälliset ja maanalaiset säiliöt 22
26.2 Polttonestesäiliöt työmaa-alueilla 23
26.3 Muut ulkona olevat kemikaalisäiliöt 23
26.4 Ulkona olevat astiavarastot 23
26.5 Tankkauspaikat 23
26.6 Sisätiloissa olevat kemikaalisäiliöt ja astiavarastot 23
26.7 Kemikaalivuotoihin ja onnettomuuksiin varautuminen 24
27 § Lisämääräykset öljyjen, vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden varastoinnista tärkeällä pohjavesialueella ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä 24
27.1 Maanalaiset säiliöt 24
27.2 Maanpäälliset säiliöt 24
27.3 Polttonestesäiliöiden täyttö- ja jakelupaikat sekä työmaiden kemikaalivarastointi 25
27.4 Maanalaisten öljysäiliöiden tarkastukset 25
27.5 Muiden säiliöiden tarkastukset 25
28 § Käytöstä poistetun maanalaisen säiliön käsittely 25
29 § Eräiden jätteiden kertaluontoinen hyödyntäminen maarakenteissa 26
30 § Eläinperäisten jätteiden ja kuolleiden eläinten käsittely 28
30.1 Riistan käsittelyssä syntyvät eläinperäiset jätteet 28
30.2. Kuolleiden eläinten hautaaminen 28
7 LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET 28
31 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja 28
32 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä 28
33 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset 29

8 LUKU: VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET 29
34 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo 29

HYVINKÄÄ

Johdanto

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 202 §:n mukaan kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia, paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä, (kunnan ympäristönsuojelumääräykset). Määräykset voivat koskea:
1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa;
3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon;
5) sellaisten alueiden ja vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista;
7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein.

Ympäristönsuojelumääräyksillä ehkäistään ja vähennetään ympäristön pilaantumista. Ympäristön pilaantuminen on määritelty ympäristönsuojelulaissa (5 §), ja sillä tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnoille, luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista, ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä, vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle tai muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

1 LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

1.1 Kunnan ympäristönsuojelumääräykset perustuvat ympäristönsuojelulain tai sen nojalla annettujen säädösten konkretisointiin ympäristön suojelemiseksi paikallisesti. Määräykset täydentävät osaltaan lakia ja sen nojalla annettuja asetuksia.

2 § Määräysten valvonta

2.1 Määräysten valvonnasta vastaa Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta, joka on siirtänyt toimivaltaansa viranhaltijoille siten kuin ympäristönsuojelulain 22 §:ssä ja kun-

tien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7 §:ssä on säädetty. Joustavan ja sujuvan toiminnan varmistamiseksi on perusteltua, että merkitykseltään vähäisiä asioita ei tarvitse viedä lautakunnan käsittelyyn. Hallintopakon sisältävä määräys on kuitenkin käsiteltävä lautakunnan toimesta.

3 § Määräysten soveltaminen

3.1 Ympäristönsuojelulain 202 §:n nojalla annettavat ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa pääosin koko kaupungin alueella. Joillekin erityisalueille, kuten pohjavesialueille, pohjaveden muodostumisalueille ja ranta-alueille on lisäksi annettu erityisiä määräyksiä.

Ympäristönsuojelumääräys syrjäytyy, jos myöhemmin annetaan ylemmän asteinen normi samasta asiasta. Esimerkiksi valtioneuvoston asetusta talousjätevesien puhdistamisesta tulee noudattaa ylemmän asteisena normina, jos ympäristönsuojelumääräykset eivät johtaisi yhtä hyvään puhdistustasoon. Määräystä ei saa antaa myöskään siten, että se on ristiriidassa jo olemassa olevan ylemmän asteisen normin kanssa. Määräyksillä ei siten voida lieventää esimerkiksi ilman- tai vesiensuojelemiseksi asetettuja päästönormeja ja toisaalta niiden paikalliselle kiristämiselle on osoitettava riittävät paikallisista olosuhteista johtuvat perusteet. Myöskään esimerkiksi kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukainen puhtaanapitovelvollisuus ei estä antamasta määräyksiä ankarammasta velvollisuudesta katujen pölyämisen vähentämiseksi säädösten soveltamisalan erilaisuuden vuoksi.

3.2 Määräyksiä voidaan antaa vain muusta kuin ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisista tai ilmoitusvelvollisista toimista, joiden osalta ympäristön pilaantumisen ehkäisyä ja torjuntaa koskevat määräykset annetaan ko. luvassa tai ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä. Määräysten tulee kohdistua selkeästi rajattuihin toimintoihin tai yleisiin käyttäytymistapoihin, joita ei voida muutoin säädellä. Esimerkiksi tieliikenteen tai ilmailuliikenteen ohjauksesta tai rataverkon nopeusrajoituksista ei voida antaa määräyksiä kunnan ympäristönsuojelumääräyksillä. Määräykset eivät voi myöskään koskea puolustusvoimien toimintaa.

3.3 Ympäristönsuojelumääräyksiä vastaavia kunnallisia sääntöjä ovat jätehuoltomääräykset, rakennusjärjestykset ja terveydensuojelujärjestykset. Myös kaavamääräykset voivat koskea ympäristönsuojelua. Ympäristönsuojelumääräykset ovat säädöshierarkkisesti saman tasoisia muiden kunnallisten määräysten kanssa. Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä mahdollisesti annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olisikin määrätty muussa kunnallisessa määräyksessä.

3.4 Kunnan muiden viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon mitä ko. asiasta on ympäristönsuojelumääräyksillä

säädetty. Esimerkiksi rakennusluvassa ei voida hyväksyä ympäristönsuojelulliselta toteutukseltaan tai tasoltaan huonompaa jätevesien käsittelymenetelmää kiinteistölle, kuin ympäristönsuojelumääräyksissä on edellytetty. Vastaavasti esimerkiksi jonkin yleisötapahtuman järjestämistä kunnan hallinnassa olevalla yleisellä alueella koskevassa alueen käyttösopimuksessa ei voida sopia meluntorjunnan osalta ympäristönsuojelumääräyksissä edellytetyistä käyttöajoista poikkeamisista. Myös kaavoituksen yhteydessä tulee kaavamääräykset sovittaa ympäristönsuojelumääräyksiin siten, ettei niiden välillä ole ristiriitaisuuksia.

4 § Erityiset paikalliset määräykset

4.1 Ympäristönsuojelumääräykset voidaan antaa koko kuntaa tai vain sen osaa koskevina. Vesistöjen rannalla rakentaminen sekä maa- ja metsätalous aiheuttavat omia sääntelytarpeita. Jätevesien johtamiselle ja maanalaisten polttoainesäiliöiden sijoittamiselle ympäristönsuojelulliset vaatimukset voivat perustellusti olla tiukemmat tärkeillä pohjavesialueilla ja ranta-alueilla kuin muilla alueilla. Ympäristönsuojelun ja ympäristön pilaantumisen ehkäisyn ja vähentämisen kannalta keskeisimmät olosuhteet ja alueet Hyvinkäällä ovat seuraavat:

- **pohjavesialueilla** on näillä määräyksillä tarkoitus ehkäistä pohjaveden pilaantumista,
- **Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä** tarkoitetaan Päijännetunnelin linjauksesta 200 metrin etäisyydelle ulottuvaa aluetta. Päijännetunneli palvelee koko pääkaupunkiseudun vedenhankintaa. Kallioperän rikkonaisuuden vuoksi ympäristölle haitalliset aineet tai jätevedet voivat kulkeutua kallioperässä ja aiheuttaa riskin tunnelissa johdettavan veden laadulle, mikäli niitä käsitellään tunnelin läheisyydessä. Tämän vuoksi pohjavesialueita koskevat määräykset on tarpeen soveltaa pääosin myös myös Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä tunnelissa johdettavan veden laadun turvaamiseksi.
- **ranta-alueet,** joilla tarkoitetaan rantavyöhykkeitä, joilla on vesiensuojelun kannalta tarpeen antaa määräyksiä jätevesien haittavaikutusten ehkäisemiseksi.
- **tulvavaara-alueet**, joilla tulvariskien hallinta edellyttää erityistä suunnittelua.

Tällaisille alueille on yleensä perusteltua antaa koko kunnan aluetta koskevia määräyksiä tarkempia ja yksityiskohtaisempia määräyksiä.

2 LUKU: MÄÄRÄYKSET JÄTE- JA HULEVESIEN HAITTAVAIKUTUSTEN EHKÄISEMISEKSI

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan määräyksiä voidaan antaa toimista, rajoituksista ja rakennelmista, joilla ehkäistään päästöjä ja niiden haitallisia vaikutuksia. Määräykset voivat koskea jätevesien puhdistusmenetelmiä tai etäisyysvaatimuksia tietyn vesistön ranta-alueella, ajoneuvojen pesun rajoittamista tietyillä alueilla ja öljynerotuskaivojen edellyttämistä pesupaikoilla sekä muita vastaavan tapaisia seikkoja.

5 § Käytöstä poistettujen jäteveden puhdistuslaitteistojen käsittely

5.1 Käytöstä poistetut puhdistamattomat jätevesien käsittelyyn ja johtamiseen kuuluvat laitteet ja rakenteet ovat riski maaperälle ja pohjavedelle. Käytöstä poistetut jätevesien käsittelyyn ja johtamiseen kuuluvat laitteet ja rakenteet ovat jätettä. Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä tai käsitellä hallitsemattomasti vaan jätteet on käsiteltävä asianmukaisessa jätteenkäsittelypaikassa. Käytöstä poistettu jäteveden käsittelyjärjestelmä on poistettava maasta. Jos toimenpide on rakennusteknisesti tai muusta vastaavasta syystä kohtuutonta rakenteiden purkamisen vuoksi, niin asiasta on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka voi tehdä jäteveden käsittelyjärjestelmän paikalleen jättämisestä tai muusta käsittelyyn liittyvästä toimenpiteestä päätöksen ilmoituksen perusteella.

5.2 Ennen määräysten voimaantuloa asianmukaisesti hiekalla tai muulla hyväksyttävällä materiaalilla täytettyjä jäteveden käsittelyjärjestelmiä ei edellytetä nostettavaksi.

6 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella

6.1. Ympäristön pilaantumisen ja pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi on perusteltua määrätä uuden tai olennaisesti uusittavan talousjätevesien käsittelyjärjestelmän ja siihen liittyvän puhdistetun jäteveden purkupaikan vähimmäissuojaetäisyyksistä kohteisiin, jotka ovat muun muassa talousveden laadun turvaamisen ja naapurille mahdollisesti kohdistuvien haittojen kannalta tärkeitä.

Jätevesien käsittelyjärjestelmien ja puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamiseen soveltuvan paikan löytäminen kiinteistöllä edellyttää kuitenkin, että asiantunteva suunnittelija käy aina paikan päällä selvittämässä ja arvioimassa tontin ja sen lähiympäristön olosuhteet. Asiantuntija-arvioinnissa tulee ottaa huomioon muun muassa maa- ja kallioperän ominaisuudet, pohjavesiolosuhteet, kasvusto, ilmastolliset tekijät sekä maankäytön muodot ja intensiteetti.

Tulvavaara-alueilla jätevesijärjestelmien ja purkupaikan suunnittelulla on keskeinen merkitys sen varmistamisessa, ettei jätevesiä pääse tulvatilanteissa hallitsemattomasti ympäristöön.

Määrätyt etäisyydet ovat vähimmäissuojaetäisyyksiä, joita suurempia suojaetäisyyksiä voidaan ympäristön pilaantumisen ja pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi tapauskohtaisesti tarvita, eikä etäisyyksiä tule esimerkiksi käyttää sellaisenaan uuden talousjätevesien käsittelyjärjestelmän tai puhdistetun jäteveden purkupaikan suunnitteluperusteena.

6.2. Määräyksellä varmistetaan, että vesikäymälän käytöstä syntyvät jätevedet ja lietteet voidaan tyhjentää ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottoon. Jos säiliöiden tyhjentäminen ei kiinteistön saavutettavuuden vuoksi ole mahdollista, jätevesien ja lietteiden asianmukaista käsittelyä ei voida varmistaa. Määräyksellä ehkäistään jätevesistä ja lietteistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumisen vaaraa.

7 § Jätevesien käsittely pohjavesi- ja ranta-alueella sekä Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä

7.1 Jätevedet pohjavesialueella ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä

Pohjavesialueet ovat pilaantumisvaaraltaan herkkiä alueita. Näille alueille on tarpeen antaa erityisiä jäteveden käsittelyä ja johtamista koskevia määräyksiä, joilla pyritään turvaamaan alueen olemassa olevaa tai tulevaa laajempaa vedenhankintakäyttöä.

Jätevesien käsittelyjärjestelmät eivät takaa jätevesien mikrobiologista puhdistumista, minkä vuoksi pohjaveden hygieenisen laadun turvaamiseksi on puhdistettujenkin vesikäymäläjätevesien johtaminen tai imeyttäminen pohjavesialueelle perusteltua kieltää. Edellä mainituista syistä ja pohjavesialueiden maaperän hyvästä vedenläpäisevyydestä johtuen on niillä lisäksi perusteltua kieltää myös puhdistettujen harmaiden jätevesien imeyttäminen sekä edellyttää jätevesijärjestelmiin tiiviitä rakenteita. Jätevesien johtaminen umpisäiliöön estää jätevesien pääsyn maaperään ja pohjaveteen pohjavesialueella. Jos jätevedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle, ne tulee käsitellä asianmukaisesti ympäristönsuojelulainsäädännön edellyttämällä tavalla. Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetään pohjaveden pilaamiskiellosta. Koko pääkaupunkiseudun vedenhankinnan kannalta tärkeän Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä on perusteltua toimia jätevesien käsittelyssä ja johtamisessa kuten pohjavesialueilla.

7.2 Mustat jätevedet ranta-alueella

Ranta-alueella myös puhdistettujen vesikäymäläjätevesien johtaminen maastoon tai imeyttäminen maahan saattaa aiheuttaa vastaavanlaista pilaantumista kuin niiden johtaminen suoraan vesistöön, jolloin yleensä edellytyksenä on ympäristöluvan hakeminen. Ympäristönsuojelulain 7 §:ssä määritellyn pilaantumisen ehkäisemiseksi on ranta-alueella perusteltua kieltää vesikäymäläjätevesien johtaminen maastoon tai imeyttäminen maahan myös silloin, kun jätevedet on puhdistettu.

7.3 Harmaat jätevedet ranta-alueella

Ranta-alueilla harmaiden jätevesien käsittelyltä voidaan perustellusti edellyttää valtioneuvoston asetuksen talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) 4 §:ssä tarkoitettua pilaantumiselle herkkiä alueita koskevaa ohjeellista puhdistustasoa. Kun harmaat jätevedet käsitellään asianmukaisesti, niiden johtamisen maastoon tai maahan imeyttämisen ei voida katsoa aiheuttavan ympäristön pilaantumista.

7.4. Vähäiset harmaat jätevedet ja löylyvedet

Ympäristönsuojelulain 155 § 2 momentin mukaan muita kuin vesikäymälän jätevesiä voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätevesien vähäisyyttä arvioidaan tapauskohtaisesti kiinteistön käytön, varustelutason ja vedenkulutuksen perusteella. Jätevesimäärä on yleensä vähäinen silloin, kun käyttövesi kannetaan ja rakennuksen vedenkäyttö on muutoin vähäistä. Tyypillinen esimerkki on kantovedellinen erillinen saunarakennus.

Vähäiset harmaat jätevedet voidaan imeyttää puhdistamattomina maahan, jos maaperä soveltuu imeyttämiseen eikä jätevesistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Imeyttämispaikan tulee sijaita vähintään 15 metrin etäisyydellä vesistöstä. Jätevesien johtaminen suoraan vesistöön tai ojaan ei ole sallittua.

Pohjavesialueella määräyksellä sallitaan kantovedellisen saunarakennuksen löylyvesien imeyttäminen. Löylyveden määrä on yleensä hyvin vähäinen, eikä se sisällä pesuvesille tyypillisiä pesuaineita tai muuta vastaavaa kuormitusta. Saunassa syntyviä pesuvesiä ei saa imeyttää pohjavesialueella, koska niiden sisältämät pesuaineet ja muu kuormitus voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Löylyvesien imeyttäminen edellyttää lisäksi, että maaperä soveltuu imeyttämiseen.

8 § Jätevesien käsittely suuremmissa yksiköissä

8.1 Ympäristönsuojelulain 16 luvun jätevesien käsittelyä koskevia säännöksiä sovelletaan niiden kiinteistöjen jätevesien käsittelyyn, joita ei liitetä viemäriverkostoon ja joilta ei edellytetä ympäristölupaa. Lupakynnyksen alapuolelle voi jäädä suurempia jätevesien käsittelyjärjestelmiä, joilla käsiteltävä jätevesi ominaisuuksiltaan ja koostumukseltaan vastaa asumisessa syntyvää jätevettä. Tällaiset jätevesien käsittelyjärjestelmät aiheuttavat käsiteltävän jäteveden suuremman määrän vuoksi enemmän pistekuormitusta, jonka vuoksi niiden asianmukainen toiminta on erityisen tärkeää turvata nimetyn vastuuhenkilön kautta.

9 § Eläinsuojien ja maitohuoneiden pesuvedet

9.1 Eläinsuojissa ja talleilla syntyvät pesuvedet sisältävät eläinten ulosteista, virtsasta, rehusta, kuivikkeista ja muusta toiminnasta peräisin olevaa orgaanista ainesta ja ravinteita. Pesuvesien johtamisesta ympäristöön voi siten aiheutua maaperän ja vesistöjen pilaantumisen vaaraa. Pesuvesien käsittelylle on tämän vuoksi tarpeen asettaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi vaatimuksia myös sellaisissa toiminnoissa, jotka eivät kuulu ympäristölupamenettelyn tai ympäristönsuojelulain mukaisen ilmoitusmenettelyn piiriin.

Määräystä sovelletaan eläinsuojien sekä uusien vähintään kuuden aikuisen hevosen tallien eläinten pitämiseen käytettävien tilojen pesuvesiin. Kuuden aikuisen hevosen raja vastaa toimintaa, jossa pesuvesien määrä ja ympäristökuormituksen mahdollisuus ovat

tavanomaista pienimuotoista hevostenpitoa suuremmat. Määräystä ei sovelleta pienimuotoiseen hevosten pitoon, jossa eläinten pitämiseen käytettävien tilojen pesuvesien määrä on vähäinen.

Tässä määräyksessä näiden ympäristönsuojelumääräysten voimaantulon jälkeen uudella tallilla tarkoitetaan eläinten hyvinvointilain (693/2023) ja hevosten hyvinvoinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (321/2025) mukaista uutta pitopaikkaa. Uutena tallina pidetään tässä myös olemassa olevan tallin tai sen osaston korvaamista uudella sekä sellaista peruskorjausta, johon sovelletaan uuden pitopaikan vaatimuksia. Näissä tilanteissa pesuvesien hallinta ja asianmukainen käsittely voidaan ottaa huomioon tallin suunnittelussa ja toteutuksessa.

Pesuvedet voidaan käsitellä erillisessä tarkoitukseen suunnitellussa käsittelyjärjestelmässä tai yhdessä talousjätevesien kanssa yhteiskäyttöön suunnitellussa käsittelyjärjestelmässä. Pesuvedet ja jalostukseen kelpaamaton maito voidaan myös johtaa liete- tai virtsasäiliöön, jos säiliön mitoitus on riittävä. Näin määräys mahdollistaa toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset käsittelytavat ja ehkäisee pesuvesien hallitsemattomasta johtamisesta aiheutuvaa ympäristön pilaantumisen vaaraa.

10 § Jätevesien käsittelyyn liittyvä kirjanpito

10.1 Määräys koskee valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista (YSL 202.3 § kohta 6). Jätevesijärjestelmää on käytettävä ja huollettava ohjeiden mukaisesti siten, että se toimii suunnitellulla tavalla, ja että jätevesien puhdistustasolle asetetut vaatimukset voidaan normaalikäytössä saavuttaa. Määräys täsmentää ympäristönsuojelulaissa ja hajajätevesiasetuksessa kiinteistölle annettuja kirjanpitovaatimuksia.

11 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesun ja huollon rajoitukset

11.1 Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesusta saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa. Mikäli jätevedet pääsevät valumaan vesistöön, aiheutuu vesistölle pilaantumisriski.

11.2 Pestäessä ajoneuvoja, veneitä, koneita ja vastaavia laitteita yli 10 huoneiston kiinteistöllä, ammattimaisesti tai muutoin toistuvasti, pesussa syntyvät jätevesimäärät ovat suuria. Liuottimia tai muita vastaavia pesuaineita sisältävät jätevedet voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista, jos ne johdetaan maaperään tai sadevesiverkostoon. Tämän vuoksi edellä kuvatun mukainen pesu sallitaan vain tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla, josta pesuvedet johdetaan jätevesiviemäriverkkoon tai pesuvesille soveltuvaan hyväksyttyyn jätevesien käsittelyjärjestelmään. Pohjavesialueella, Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä ja ranta-alueilla pesu sallitaan vain viemäröidyllä pesupaikalla, josta jätevedet johdetaan viemäriverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.

11.3 Ajoneuvoja, veneitä, koneita ja vastaavia laitteita satunnaisesti muilla kuin liuotinpesuaineilla pestäessä syntyy jätevesiä, jotka sisältävät yleensä vain vähäisiä määriä epäpuhtauksia. Tällaisten jätevesien johtaminen maaperään tai viemäriin ei saa aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Satunnaisella pesulla tarkoitetaan esim. kotitalouksien omassa käytössä olevien ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesua.

Työkoneiden pesun ja huollon yhteydessä ympäristöön voi päästä öljyä, rasvaa, polttoainejäämiä, kemikaaleja tai muita epäpuhtauksia, joista aiheutuu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Em. syiden ja ympäristönsuojelulain 17 §:n pohjaveden pilaamiskiellon noudattamiseksi on perusteltua kieltää työkoneiden huolto- ja pesutoimenpiteet työmailla, jotka sijaitsevat tärkeillä pohjavesialueilla tai Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä.

11.4 Yleisessä käytössä olevilla alueilla ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu on yleensä ollut kiellettyä kuntien järjestyssäännöissä. Kielto on perusteltua ottaa mukaan myös näihin määräyksiin, koska pesutoiminta esimerkiksi puisto- tai virkistysalueilla saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa, mikä vähentää yleistä viihtyisyyttä ja virkistyskäyttöön soveltumista.

12 § Muita määräyksiä pesemisestä ja jätevesien johtamisesta

12.1 Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien tavaroiden pesu vesistössä tai siten, että pesuvedet pääsevät suoraan vesistöön, aiheuttaa ylimääräistä vesistön kuormitusta ja siten myös ympäristön pilaantumisen vaaraa (YSL 202.3 § kohta 4).

12.2 Ulkouima-altaiden, paljujen ja porealtaiden tyhjennyksen yhteydessä ympäristöön päästetään merkittävä määrä jätevettä, joka saattaa sisältää ympäristölle haitallisia desinfiointi- ja vedenkäsittelykemikaaleja. Vedenkäsittelykemikaalien ja muiden epäpuhtauksien vuoksi altaita tyhjennettäessä vesi suositellaan johtamaan viemäriin, mikäli kiinteistö on jätevesiverkoston piirissä. Jos altaan tyhjennysvettä ei voida johtaa jätevedenkäsittelyyn, voidaan se imeyttää hallitusti maaperään. Suoraan hulevesiviemäriin, vesistöön, järveen tai ojaan, vettä ei voida laskea. Tyhjennysvesi ei myöskään saa aiheuttaa vettymishaittaa naapurikiinteistöille. Veden tyhjennyksiä varten voidaan rakentaa purkukaivo, johon tyhjennysveden voi purkaa myös talviaikana. Tyhjennyskaivoksi käy pohjaton, riittävällä sepelipesällä varustettu betonirengaskaivo. Altaita ja paljuja koskeva määräys on annettu vesien pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Pohjavesialueilla altaiden jäteveden johtaminen maaperään saattaa aiheuttaa muutoksia, joista voi olla terveydelle, ympäristölle tai pohjaveden laadulle haittaa. Tästä syystä pesuaineita tai kemikaaleja sisältäviä altaiden tyhjennysvesiä ei tulisi pohjavesialueella imeyttää maahan ollenkaan.

13 § Hulevesien ja työmaavesien käsittely

13.1 Hulevedellä tarkoitetaan maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- tai sulamisvettä sekä perustusten kuivatusvettä. Varastoja vastaavilla alueilta tuleva hulevesi sisältää ravinteiden ja epäpuhtauksien lisäksi usein myös haitallisia aineita, joiden pääsyä ympäristöön erityisesti onnettomuustilanteissa voidaan rajoittaa sulkuventtiilikaivolla. Määräyksellä vähennetään hulevesistä aiheutuvaa vesistökuormitusta ja suojellaan pohjaveden laatua.

13.2 Työmaavesillä tarkoitetaan työmailla muodostuvia vesiä tai lietettä. Työmaalla puolestaan tarkoitetaan rakennus- tai saneeraustyömaita, joissa kaivetaan maata, louhitaan tai porataan kiviainesta tai kunnostetaan rakennusten julkisivuja tai muita ulkopintoja. Tällaisia työmaita ovat esimerkiksi maanrakennus-, louhinta-, maalämpökaivo-, katu-, pilaantuneiden maiden ja julkisivujen kunnostustyömaat.

Vesistöön, ojiin tai hulevesiviemäreihin johdettavan ja maahan imeytettävän työmaaveden tulee olla laadultaan sellaista, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista tai haittaa rakennetulle ympäristölle ja sen rakenteille. Työmaavesissä voi olla esimerkiksi runsaasti kiintoainetta, ravinteita, metalleja, mineraaliöljyjä tai muita haitallisia aineita. Työmaavesien haitalliset ominaisuudet voivat aiheuttaa haittaa purkuvesistön laadulle ja eliöstölle sekä viemäreille, kaivoille, pumppaamoille, jätevedenpuhdistamolle ja muulle rakennetulle ympäristölle. Tarvittaessa veden laatu tulee selvittää näytteenotoin ja laboratorioanalyysein. Jos työmaavesiä johdetaan jätevesiviemäriin, tulee johtamisesta saada lupa Hyvinkään Vedeltä.

Hulevesiverkostoon johdettavan työmaaveden kiintoainepitoisuudelle on asetettu 25 mg/l enimmäispitoisuus. Raja-arvon tarkoituksena on rajoittaa työmaavesien mukana hulevesijärjestelmään ja edelleen purkuvesistöihin kulkeutuvaa kiintoainekuormitusta. Hyvinkäällä hulevesiä johdetaan useissa kohteissa ojien ja hulevesijärjestelmien kautta puroihin, joista osa on taimenen elinympäristöjä tai taimenen kannalta merkityksellisiä pienvesiä. Kiintoainekuormitus voi aiheuttaa purojen pohjan liettymistä ja heikentää taimenen elinympäristöä.

Pohjavesialueella ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä työmaavesien imeyttämiseen liittyy erityinen riski veden laadulle. Pohjavesialueella riskinä on pohjaveden pilaantuminen. Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä ympäristölle haitalliset aineet voivat kallioperän rikkonaisuuden vuoksi kulkeutua tunnelin läheisyydestä tunneliin ja aiheuttaa riskin tunnelissa johdettavan veden laadulle. Tämän vuoksi työmaalla syntyviä pesuvesiä ei saa imeyttää maaperään näillä alueilla. Puhtaita kaivanto-, sade- ja sulamisvesiä voidaan imeyttää, jos vesien laadusta on riittävä varmuus eikä imeyttämisestä aiheudu haittaa tai vaaraa pohjavedelle tai tunnelissa johdettavan veden laadulle. Tarvittaessa vesien laatu tulee selvittää ennen imeyttämistä.

Työmailla, joissa suoritetaan pilaantuneiden maiden pois kaivamista, noudatetaan Lupa- ja valvontaviraston antaman pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan päätöksen määräyksiä hulevesien tarkkailusta.

13.3 Kattojen, julkisivujen, terassien ja muiden rakenteiden pesu- ja käsittelytoimenpiteissä käytettävät kemikaalit voivat kulkeutua hulevesien mukana vesistöihin ja aiheuttaa haittaa vesieliöstölle. Erityisesti biosideja sisältävät aineet voivat olla myrkyllisiä kaloille ja muille vesieliöille jo pieninä pitoisuuksina. Vaikka aineet olisivat biohajoavia, niiden hajoaminen ei välttämättä tapahdu riittävän nopeasti estämään haitallisia vaikutuksia herkissä pienvesissä, kuten taimenpuroissa. Määräyksen tarkoituksena on ehkäistä haitallisten aineiden pääsyä hulevesiin, vesistöihin ja maaperään.

14 § Maalämpöjärjestelmän rakentaminen

14.1 Maalämpöjärjestelmästä ranta-alueille tehtävä ilmoitus mahdollistaa ympäristönsuojeluviranomaisen tiedonsaannin sekä hankkeiden valvonnan. Ilmoituksen perusteella viranomainen voi arvioida hankkeen mahdollisia ympäristövaikutuksia, antaa lausunnon ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavista seikoista sekä tarvittaessa ohjeistaa toiminnan toteuttamista siten, että ympäristön pilaantumisen riski voidaan ehkäistä.

Maalämpöjärjestelmät voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa energiakaivojen porauksen sekä lämmönkeruunesteiden mahdollisten vuotojen seurauksena. Tämän riskin vuoksi niiden sijoittamista on tarpeen rajoittaa pohjaveden muodostumisalueilla, vedenottamoiden suoja-alueilla, vedenottamoiden läheisyydessä sekä Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä. Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä maalämpöjärjestelmien sijoittamiseen liittyy lisäksi riski tunnelissa johdettavan veden laadulle, koska ympäristölle haitalliset aineet voivat kallioperän rikkonaisuuden vuoksi kulkeutua tunnelin läheisyydestä tunneliin. Myös riittävä suojaetäisyys yksityisiin talousvesikaivoihin on tarpeen pohjaveden laadun turvaamiseksi. Määräys perustuu ympäristönsuojelulain 17 § mukaiseen pohjaveden pilaamiskieltoon sekä korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytäntöön (KHO 2015:150 ja KHO 2019:37).

Pilaantunut maa tai pohjavesi sekä niiden puhdistustarve saattavat estää energiakaivon tai lämmönkeruupiirin rakentamisen.
14.2. Maalämpöjärjestelmissä käytettävät lämmönsiirtonesteet voivat vuototilanteessa aiheuttaa haittaa erityisesti pohjavedelle. Koska kaikkien käytettävien aineiden ympäristövaikutuksia ei tunneta riittävän tarkasti, on ennen järjestelmän käyttöönottoa varmistuttava käytettävän nesteen soveltuvuudesta ja ympäristölle aiheuttamien riskien vähäisyydestä. Vuodonilmaisu- sekä muiden seuranta- ja turvalaitteiden avulla mahdolliset vuodot voidaan havaita varhaisessa vaiheessa, mikä vähentää ympäristön pilaantumisen riskiä.

Energiakaivojen porauksen yhteydessä syntyy kiviainesta, porauslietettä ja pölyä, jotka voivat hallitsemattomasti ympäristöön päätyessään aiheuttaa vesistöjen, ojien ja muiden vesiympäristöjen samentumista sekä liettymistä. Seurauksena voi olla haitallisia muutoksia vesieliöstön elinolosuhteisiin ja veden laatuun. Viemäriverkostoon johdettuna porausliete voi puolestaan aiheuttaa tukoksia, haitata jätevesien käsittelyä sekä vaurioittaa viemärirakenteita. Tämän vuoksi porausjätteiden asianmukainen käsittely on tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

15 § Lumen vastaanottopaikkojen sijoittaminen ja sulamisvesien käsittely

15.1 Kaduilta, teiltä, piha-alueilta ja muilta alueilta poistettava lumi saattaa sisältää ympäristön kannalta haitallisia aineita, kuten ajoneuvoista peräisin olevia öljyhiilivetyjä, metalleja ja muita epäpuhtauksia. Lumen läjittämisestä voi myös aiheutua roskaantumista. Lumen vastaanottopaikasta voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, jos se sijoitetaan pohjavesialueelle, Päijännetunnelin suojavyöhykkeelle, ranta-alueelle tai vesistöön tai jos lumen sulamisvedet johdetaan hallitsemattomasti ympäristöön.

Lumen vastaanottopaikat tulee tämän vuoksi sijoittaa ja toteuttaa siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista, viihtyvyyshaittaa tai vettymishaittaa. Lumen mukana vastaanottopaikalle kulkeutuvat kiinteät roskat voivat levitä sulamisvesien mukana ympäristöön. Roskien poistaminen ennen sulamisvesien johtamista ojaan tai maastoon vähentää roskaantumista ja ehkäisee vastaanottopaikan toiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja.

15.2 Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaisesti pilaantumisen aiheuttaja tai toiminnan harjoittaja vastaa toiminnasta syntyvien haittojen ennaltaehkäisemisestä ja ympäristöhaittojen poistamisesta.

3 LUKU: MÄÄRÄYKSET ILMA- JA VALOPÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI

16 § Savukaasupäästöt

16.1 Poltettaessa kiinteistökohtaisessa lämmityskattilassa tai muussa tekniikaltaan puutteellisessa tulipesässä jätteitä syntyy polton yhteydessä terveydelle ja ympäristölle haitallisia aineita ja yhdisteitä, joista saattaa aiheutua terveyshaittoja tai muuta ympäristönpilaantumisen vaaraa. Muiden kiinteiden polttoaineiden kanssa voi kuitenkin esimerkiksi sytytyksen yhteydessä polttaa pieniä määriä puhdasta paperia ja pahvia. Kuivien oksien, risujen tai sellaisen puun, joka ei sisällä vaarallisia aineita, polttamisesta ei voida katsoa aiheutuvan terveyshaittoja tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätteenpoltto edellyttää aina erillistä lupaa.

16.2 Oksien, risujen, lehtien sekä muiden jätteiden avopoltosta, ml. poltto tynnyrissä, voidaan katsoa aiheutuvan naapuruushaittaa savuamisen, noen ja hajun muodossa, minkä vuoksi avopoltto on kielletty asemakaavoitetulla alueella.

16.3 Asemakaavoitetun alueen ulkopuolella kiinteistöt sijaitsevat yleensä sellaisella etäisyydellä toisistaan, että yleisesti ei ole tarvetta kieltää vähäiseksi katsottavaa oksien, risujen, olkien sekä vaarallisia aineita sisältämättömän puutavaran polttamista. Muiden jätteiden avopoltto on kielletty asemakaavoitetun alueen ulkopuolella. Jätteenpoltto edellyttää aina erillistä lupaa. Poikkeus määräyksestä on annettu metsien ja muiden luontoalueiden elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden turvaamiseksi.

16.4 Laitteiden asianmukaisella käytöllä ja huollolla voidaan minimoida poltosta aiheutuvia savukaasupäästöjä.

16.5 Taajaan rakennetulla alueella savustamisesta ja muusta voimakkaasti savua tuottavasta ruoanvalmistuksesta voi aiheutua ympäristöön leviävää savu- ja hajuhaittaa. Erityisesti pitkäkestoinen tai toistuva savustus voi heikentää asumisviihtyvyyttä ja aiheuttaa eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §ä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille.

Määräyksellä annetaan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen tarpeellisia rajoituksia savustamisesta ja muusta voimakkaasti ja pitkäkestoisesti savua aiheuttavasta toiminnasta aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Määräys kohdistuu erityisesti asemakaavoitettuihin ja tiheästi rakennettuihin alueisiin, joissa savun leviämisestä voi aiheutua haittaa läheisille asuinrakennuksille, niiden piha-alueille ja yleisille alueille. Määräys ei koske tavanomaista kotitalouksien grillausta.

Määräys annetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 § 3 momentin 1 kohdan nojalla.

17 § Puhtaanapitotyöt

17.1 Katu-, tie- ja muiden alueiden puhdistamisen yhteydessä nousee ilmaan leijuvaa pölyä, jonka pitoisuudet tietyissä olosuhteissa varsinkin kaupungin keskusta-alueella ylittävät valtioneuvoston ilmanlaadulle asettamat ohjearvot. Leijuvasta pölystä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ja terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi tulee katujen ja muiden alueiden kunnossa- ja puhtaanapitotoimenpiteet suorittaa siten, että haitat ovat mahdollisimman pieniä. Lehtipuhaltimien käytön kieltäminen hiekoitushiekan poistamisessa on tarpeen niiden aiheuttaman erittäin runsaan pölyämisen takia. Lehtipuhaltimet on tarkoitettu lehtien poistamiseen eivätkä ne aiheuttamansa haitan vuoksi sovellu hiekoitushiekan poistoon.

17.2 Hiekoitushiekan oikea-aikaisella ja asianmukaisella poistamisella vähennetään pölyämistä ja ehkäistään siten pölystä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista ja terveydellisiä haittoja. Viemäriin laitettu hiekoitushiekka tukkii viemärit haitaten niiden toimintaa ja käyttöä.

17.3 Erityisesti keväisin kaupungin asemakaavoitetuilla alueilla on ilmassa leijuvaa pölyä, jonka pitoisuudet tietyissä olosuhteissa ylittävät valtioneuvoston ilmanlaadulle asettamat ohjearvot. Lehtipuhaltimien käyttö aiheuttaa erittäin runsasta pölyämistä. Käyttö on kielletty maalis-, huhti- ja toukokuun aikana leijuvasta pölystä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ja terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi.

18 § Rakennus-, kunnostus- ja purkutyöt

18.1 Määräyksessä mainituista rakennus- ja kunnostustoimenpiteistä saattaa syntyä melua, hajua tai pölyä taikka muuta näihin verrattavaa rasitusta ympäristölle, joka voi tietyissä olosuhteissa aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa kohteen läheisyydessä. Ennakkoon toteutetuilla riittävillä suojaustoimenpiteillä voidaan haitallisten vaikutusten leviämistä vähentää merkittävästi.

18.2 Tiedottamisvelvollisuudesta on määrätty, jotta naapurit ja asukkaat osaavat ennalta varautua toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuviin häiriöihin.

18.3 Määräyksen tavoitteena on estää terveyshaittojen syntyminen, ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentyminen ja ympäristön pilaantuminen huolehtimalla pölyn torjunnasta mahdollisimman tehokkaasti ja estämällä pölyn leviäminen ympäristöön tällaisista kohteista. Erityisen tärkeää on, että ns. häiriintyvien kohteiden, kuten asuntojen, majoitusrakennuksien, päiväkotien, koulujen, sairaaloiden ja vanhainkotien lähellä kiinnitetään erityistä huomiota pölyn torjuntaan.

18.4 Pölyävän maa-aineksen kuljettamisesta ja säilyttämisestä voi aiheutua merkittäviä haittoja rakennustyömailla ja niiden läheisyydessä sekä ajoreittien varrella, ellei pölyntorjunnasta huolehdita. Haitat ovat kuitenkin helposti torjuttavissa määräyksessä esitetyillä tavoilla.

18.5 Polyklooratut bifenyylit (PCB) ovat pysyvyydeltään ja kertyvyydeltään pahimpia ympäristömyrkkyjä. PCB:tä sisältävät tuotteet ja laitteet ovat vaarallista jätettä. PCB:tä tai lyijyä sisältävien saumausaineiden poisto on suoritettava siten, että syntyvät jätteet saadaan mahdollisimman hyvin talteen. Kemiallisessa maalinpoistossa käytettävät liuottimet ja työssä syntyvä liuottimia sisältävä maalinpoistojäte ovat yleensä vaarallisia jätteitä, jotka on kerättävä talteen ja toimitettava ongelmajätekäsittelyyn.

19 § Rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla

19.1 Rakennusten polttamista ei käsitellä muussa kunnallisessa sääntelyssä eivätkä kokonaiset rakennukset jätelainsäädännön mukaan ole jätettä. Määräys on tarpeen, jotta voidaan paikallisesti ehkäistä rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla. Rakennusten ja rakennelmien polttamisen kieltäminen pohjavesialueilla on tarpeen pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräyksellä mahdollistetaan pelastusviranomaisen tai vapaapalokunnan harjoitustoiminta. Harjoituksesta ilmoittamisen tarkoituksena on varmistua siitä, että toiminnassa noudatetaan muun muassa luonnonsuojelulain 1 luvun ja 8 luvun soveltuvia pykäliä.

4 LUKU: MÄÄRÄYKSET ERITYISEN HÄIRITSEVÄN TILAPÄISEN MELUN TAI TÄRINÄN TORJUMISEKSI

20 § Äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa

20.1 Yöaikaista melua voidaan pitää naapuruston kannalta häiritsevänä, minkä vuoksi on perusteltua kieltää äänentoistolaitteiden häiritsevä käyttö klo 22.00–07.00 välisenä aikana. Häiritseväksi melu voidaan katsoa silloin, kun se ylittää kohdealueen tavanomaisen taustamelun.

Sairaalat, terveyskeskukset, vanhainkodit, palvelutalot tai muut vastaavat hoitolaitokset ovat melulle erityisen herkkiä kohteita, minkä vuoksi niitä tulee suojata myös päiväaikaiselta häiritsevältä melulta.

21 § Yleisötilaisuudet

21.1 Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävän selvästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ympäristönsuojelulain 7 §:ssä todetun aiheuttamisperiaatteen mukaan toiminnan harjoittajan tulee huolehtia ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemisestä ja ympäristöhaittojen poistamisesta tai rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi. Sallittua melutasoa koskeva määräys on tarpeen musiikkimelusta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Erityisen tarpeellinen määräys on niiden paikkojen läheisyydessä, joissa järjestetään vuosittain useita myöhäänkin jatkuvia ulkoilmakonsertteja. Joissain tapauksissa määräys voi johtaa ilmeiseen kohtuuttomuuteen, jolloin ympäristönsuojeluviranomainen voi hyväksyä korkeammankin melutason tai tarpeen mukaan edellyttää alhaisempaakin melutasoa ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaisessa päätöksessään. Jos alueella vuosittain järjestettävien konserttien lukumäärä, konsertin kesto ja päättymisajankohta sen mahdollistavat, ympäristönsuojeluviranomainen voi ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaisessa päätöksessä hyväksyä korkeamman melutason.

21.2 Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön mahdollisimman vähäisiksi. Äänentoistolaitteiden

suuntaamisella ja säätämisellä voidaan vähentää naapurustolle aiheutuvaa haittaa (LNaap 26/1920 17 §). Lisäksi ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaisen selvilläolovelvollisuuden perusteella toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä sekä niiden hallintakeinoista. Tämä edellyttää myös meluhaittojen ehkäisemistä ja käytettävien laitteiden asianmukaista käyttöä siten, että ympäristölle ja naapureille aiheutuva haitta jää mahdollisimman vähäiseksi.

22 § Melua aiheuttavat koneet ja laitteet

22.1 Määräyksessä mainitaan esimerkkinä koneita ja laitteita, joiden yöaikaisen käyttämisen voidaan katsoa aiheuttavan naapuruston kannalta kohtuutonta meluhaittaa, minkä vuoksi niiden yöaikainen käyttäminen on perusteltua kieltää. Määräyksessä tarkoitettua häiritsevää melua aiheuttavaa työskentelyä on esimerkiksi lastaus- ja purkutoiminta, kunnossa- ja puhtaanapitotyö, sekä rakennus- ja korjaustoiminta.

22.2 Kunnossa- ja puhtaanapitotyötä tulee asutuksen läheisyydessä suorittaa siten, että asukkaille ei aiheudu tarpeetonta meluhaittaa ja asukkaiden yörauha häiriintyy mahdollisimman vähän.

22.3 Poikkeus kiellosta voidaan tehdä kiinteistöjen talvikunnossapidon tai maatalouselinkeinon, liikenneväylien ja yhdyskuntateknisten laitteiden kunnossapitotöiden osalta. Perustellusta syystä voitaisiin näitä em. töitä tehdä myös yöaikaan.

23 § Ympäristönsuojelulain 118 §:n ilmoitusta edellyttävät toiminnat ja tapahtumat

23.1 Ympäristönsuojelulain 118 §:n perustelujen mukaan kunta voi antamalla yleisiä määräyksiä samalla määrätä, ettei erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta tapahtumasta tai työstä tarvitsisi tehdä ilmoitusta. Kunta voi näin rajata ilmoitusvelvollisuuden koskemaan vain merkityksellistä haittaa aiheuttaviin tapahtumiin ja töihin. Vaikka määräykset voivat koskea vain muita kuin luvan- tai ilmoituksenvaraisia toimintoja, niiden noudattaminen voi silti tosiasiallisesti vähentää tarvetta soveltaa lain lupa- ja ilmoitusmenettelyjä.

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Ilmoitusvelvollisuus syntyy, jos toiminnasta saattaa aiheutua melua, jonka on syytä olettaa olevan melun voimakkuuden, keston tai toistuvuuden vuoksi erityisen häiritsevää lähistöllä asuville, oleskeleville tai työskenteleville.

Ilmoitusvelvollisuuden edellytykset eivät laissa ole tarkkarajaisesti määriteltyjä. Melun erityisen häiritsevyyden arviointi on tehtävä yksittäistapauksissa erikseen, paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle on rajattu sellaiset tilapäiset tapahtumat ja työt, joiden ei arvioida aiheuttavan merkityksellistä haittaa taikka haittaa aiheuttava työ tai toiminta on lyhytaikaista. Haittaa on vähennetty rajaamalla toiminta tiettyihin kellonaikoihin, rajaamalla toimintapaikkoja sekä edellyttämällä tiedottamista haitasta mahdollisesti kärsiville. Äänenvahvistimien käytölle, yleisötilaisuuksille, melua aiheuttaville toiminnoille, sekä rakennus- ja purkutöille on edellä olevissa 20–23 §:ssä määritelty aikarajat, joiden mukaan toimittaessa melun ei voida yleensä katsoa olevan erityisen häiritsevää, jonka vuoksi ilmoitusvelvollisuutta ei ole. Mikäli aikarajoista poiketaan, tulee toiminnasta tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus.

23.2. Rakentamiseen liittyvät työvaiheet, kuten murskaus, paalutus ja poraus, voivat aiheuttaa ympäristönsuojelulain 118 §:ssä tarkoitettua erityisen häiritsevää tilapäistä melua ja tärinää. Erityisesti ilta-, yö- ja viikonloppuaikaan melun häiritsevyys korostuu, minkä vuoksi toiminnasta on tarpeen tehdä meluilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitusmenettelyn avulla viranomainen voi arvioida toiminnan vaikutuksia etukäteen ja antaa tarvittaessa määräyksiä haittojen ehkäisemiseksi. Ilmoitusvelvollisuus on rajattu toimintoihin, joiden kesto tai toteuttamisajankohta on omiaan aiheuttamaan merkittävää haittaa lähialueen asukkaille tai muille häiriintyville kohteille.

23.3 Ympäristönsuojelulain 118 §:ssä todetaan, että ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta. Koska ilmoituksen käsitteleminen saattaa edellyttää ilmoitusta asian vireilläolosta ja asianosaisten kuulemista, tulee ympäristönsuojeluviranomaisella olla riittävä aika asian käsittelylle ja ilmoittamisen määräaikaa voidaan pitää perusteltuna.

24 § Tiedotusvelvollisuus

24.1 Toiminnasta tai työstä on määrätty tiedotusvelvollisuus, koska melun tai tärinän tilapäinen sietäminen on helpompaa silloin, kun tiedetään etukäteen, kuinka kauan toimintaa harjoitetaan, ja minä vuorokaudenaikoina se tapahtuu. Tiedotteesta on käytävä ilmi ainakin työn tai tapahtuman laatu, kesto, kellonajat sekä vastaava yhteyshenkilö.

5 LUKU: MÄÄRÄYKSET KARJANLANNAN JA -VIRTSAN SEKÄ PUHDISTAMOLIETTEEN KÄYTÖSTÄ

Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan kunnassa voidaan määritellä ne alueet, joilla lannoitteiden, lannan ja ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä olisi rajoitettava. Säännös koskee erityisesti ravinteiden aiheuttamien haittojen ehkäisyä, mutta määräykset voivat lisäksi liittyä esimerkiksi torjunta-aineiden käytön rajoittamiseen.

25 § Käyttö pohjavesialueella

25.1 Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetty pohjaveden pilaamiskielto koskee myös lannan varastointia ja käsittelyä. Pohjavesialueen raja määritellään hydrogeologisten olosuhteiden perusteella. Voimassa olevan vesienhoitolain (1263/2014) mukaan pohjavesialueen uloin raja osoittaa alueen, jolla on vaikutusta veden laatuun tai muodostumiseen. Vesienhoitoasetuksen (929/2016) määritelmän mukaan vettä johtavien kerrosten sijaitessa tiiviiden maakerrosten suojaamina pohjavesialueen rajalla osoitetaan alue, jossa pohjavettä kertyy tai pohjavesi virtaa ja jolla on merkitystä pohjaveden suojelulle ja vedenhankinnalle. Em. viitaten on perusteltua kieltää karjanlannan ja -virtsan levittäminen koko pohjavesialueella.

Lannan levityksestä voi kulkeutua maaperään ja pohjaveteen ravinteita ja mikrobeja. Pohjaveden pilaantumisriskiin vaikuttavat muun muassa maaperän ominaisuudet, pohjaveden sijainti ja virtausolosuhteet sekä levitettävän lannan määrä ja levitystapa. Pohjaveden suojelun ja vedenhankintamerkityksen vuoksi lannan levittämisen rajoittaminen pohjavesialueella on tarpeen.

Ympäristönsuojelulain 202 § nojalla annettava kielto täydentää ympäristönsuojelulain 17 § mukaista pohjaveden pilaamiskieltoa. Yksittäisillä peltolohkoilla lannan levittämisestä aiheutuva riski voi paikallisten olosuhteiden vuoksi olla vähäinen. Tämän vuoksi määräyksissä mahdollistetaan poikkeaminen levityskiellosta. Poikkeus voidaan hakemuksesta myöntää, jos hakija selvityksin osoittaa, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Riskiä arvioitaessa voidaan huomioida muun muassa peltolohkon sijainti, pohjavesialueen ja maaperän ominaisuudet, pohjaveden virtaussuunta, etäisyydet kaivoihin ja vedenottamoihin sekä lannan määrä ja levitystapa.

Lannan varastointia, levittämistä ja muuta käsittelyä koskevia vaatimuksia säädetään lisäksi valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014). Ympäristönsuojelumääräyksillä annetaan paikallisiin olosuhteisiin perustuvia, pohjaveden suojelun kannalta tarpeellisia täydentäviä määräyksiä.

25.2 Yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoissa syntyvä tai muun vastaavanlaatuinen liete tai siitä valmistettu lieteseos sisältää teollisuudesta sekä erilaisten kemikaalien käytöstä peräisin olevia orgaanisia ja epäorgaanisia haitta-aineita. Lisäksi liete tai lieteseos saattaa sisältää taudinaiheuttajamikrobeja. Yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoissa syntyvän tai muun vastaavanlaatuisen lietteen tai siitä valmistetun lieteseoksen käyttö maanparannusaineena pohjavesialueella saattaa aiheuttaa pohjaveden pilaantumisvaaran. Pilaantumisen ehkäisemiseksi on syytä kieltää yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoissa syntyvän tai muun vastaavanlaatuisen lietteen tai siitä valmistetun lieteseoksen pohjavesialueella. Lannoitevalmisteella tarkoitetaan lannoitteita, kalkitusaineita, maanparannusaineita, kasvualustoja, mikrobivalmisteita sekä lannoitevalmisteena sellaisenaan käytet-

täviä sivutuotteita. Lannoitevalmisteiden laadunvalvonnasta on säädetty lannoitevalmistelailla (539/2006), jonka tavoitteena on mm. ympäristön laadun turvaamiseksi edistää hyvälaatuisten, turvallisten ja kasvintuotantoon sopivien lannoitevalmisteiden tarjontaa, sellaisiksi soveltuvien sivutuotteiden hyötykäyttöä.

25.3 Kasvinsuojeluaineet ovat kemikaaleja, jotka voivat olla haitallisia pohjavedelle, ellei niitä ole pohjavesialueille tarkoitettu. Poikkeustilanteissa, kuten haitallisten vieraslajien torjunnassa, kasvinsuojeluaineita voidaan käyttää rajoitetusti, mikäli torjunta ei ole tarkoituksenmukaisesti toteutettavissa muilla menetelmillä eikä käytöstä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

25.4 Lähteet ja talousvesikaivot ovat herkkiä pohjaveden ja talousveden pilaantumiselle. Eläinten lanta, virtsa, puristenesteet ja jätevesilietteet sisältävät taudinaiheuttajia sekä ravinteita, jotka voivat heikentää veden laatua. Riittävä suojavyöhyke vähentää pintavalunnan ja suoran kuormituksen riskiä. Nitraattiasetus (1250/2014) edellyttää riittävää suojaetäisyyttä erityisesti viettävillä alueilla.

6 LUKU: MÄÄRÄYKSET KEMIKAALIEN JA JÄTTEIDEN KÄSITTELYSTÄ JA VARASTOINNISTA

26 § Yleiset määräykset öljyjen, vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden varastoinnista

Säännöksen määräyksillä pyritään ehkäisemään öljyjen, vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden varastoinnista aiheutuvia päästöjä ja niiden haitallisia vaikutuksia, jotka ilmenevät ympäristön, kuten maaperän ja pohjaveden pilaantumisena sekä haitallisten aineiden kulkeutumisena viemäriin.

26.1 Maanpäälliset ja maanalaiset säiliöt

Säiliön suositellaan olevan irti alustastaan vähintään 100 mm, jolloin voidaan todeta riittävällä tarkkuudella, ettei säiliössä varastoitu kemikaali ole aiheuttanut ympäristön pilaantumista. Silmämääräisellä tarkastuksella voidaan lisäksi todeta säiliön olevan ulkopuoliselta kunnoltaan varastointiin soveltuvassa kunnossa. Määräyksessä vaadituilla varolaitteilla ja lukituksella voidaan ennakolta riittävällä varmuudella estää huolimattomuudesta, ilkivallasta ja ulkopuolisista toimijoista johtuvat öljyvahingot ja niistä aiheutuva ympäristön pilaantuminen. Koska käytännössä on hyvin vaikea erotella erilaisia riskitekijöitä ja varsinkin todeta tietyn ikäiset tai tyyppiset polttoneste- ja kemikaalisäiliöt riskittömiksi, on tarkastusvelvollisuus ulotettu kaikkiin säiliöihin, niin että ne tulevat tarkastetuiksi vähintään kerran kymmenessä vuodessa.

26.2 Polttonestesäiliöt työmaa-alueilla

Tiiviiksi alustaksi voidaan katsoa esim. asfaltti- tai betonipinnoite, jolla vuodot on helposti havaittavissa ja kerättävissä talteen, ja siten voidaan ehkäistä polttoaineen pääsy maaperään, vesistöön tai viemäriin. Työmaa-alueilla tiiviin alustan vaatimuksesta voidaan poiketa, mikäli öljy- ja polttonestesäiliöiden vuodonhallinta on järjestetty rakenteellisesti tai niille on määrätty muualla lainsäädännössä tietty tarkastusväli.

26.3 Muut ulkona olevat kemikaalisäiliöt

Määräys koskee muita vaarallisen kemikaalin säiliöitä kuin momenteissa 1 ja 2 mainittuja öljy- ja polttonestesäiliöitä. Kemikaalien varastoinnille asetettavat yleiset vaatimukset ovat tarpeellisia, koska kemikaalien huolimattomasta varastoinnista aiheutuu merkittävä maaperän ja pohjaveden pilaantumisriski. Suoja-altaan tilavuuden on oltava 110 % altaassa olevan suurimman palavaa nestettä sisältävän säiliön tilavuudesta, ja 100 % terveydelle ja ympäristölle vaarallista kemikaalia sisältävän suurimman säiliön tilavuudesta. Suoja-altaan tilavuusvaatimukset perustuvat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamiin ohjeisiin.

26.4 Ulkona olevat astiavarastot

Vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden varastoinnille asetettavat yleiset vaatimukset ovat tarpeellisia, koska tällaisesta varastoinnista aiheutuu merkittävä maaperän ja pohjaveden pilaantumisriski. Yksivaippaiset säiliöt ovat riski maaperälle ja pohjavedelle. Niiden sijoittamisella suoja-altaaseen ja suoja-altaan riittävällä tilavuudella voidaan estää vaarallisen kemikaalin tai vaarallisen jätteen pääsy maaperään tai viemäriin onnettomuustilanteissa. Yksivaippaisen säiliön kattamisella estetään sadevesien pääsy suoja-altaaseen. Astiavaraston allastusvaatimus suurimman astian tilavuuden mukaan on riittävä, koska todennäköisesti ainoastaan yksi astia rikkoutuu kerrallaan, jolloin sen sisältämä kemikaalimäärä mahtuu suoja-altaaseen. Varastoitavaa kemikaalia saattaa joutua pieniä määriä suoja- altaaseen ja nämä kemikaalijäämät sekoittuvat suoja-altaan sadeveteen, mikäli varasto suoja-altaineen ei ole katettu. Hallitsematon suoja-altaan tyhjennys saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Ulkopuolisten pääsy kemikaalien varastopaikoille on estettävä. Näin voidaan estää ilkivaltaa ja siitä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista.

26.5 Tankkauspaikat

Pysyväisluonteisella tankkaus- ja täyttöpaikalla tarkoitetaan tankkauspaikkaa, jossa ajoneuvojen ja koneiden tankkausta suoritetaan säiliöstä enemmän kuin 6 kuukautta yhtäjaksoisesti. Esimerkiksi tällainen on maatilalla tai koneurakoitsijan kiinteistöllä oleva tankkauspiste. Poikkeuksena ovat kuitenkin kiinteistöjen lämmitysöljysäiliöiden täyttöpaikat, joille asetettava tiiveysvaatimus voidaan katsoa täyttötapahtumien vähäisestä määrästä johtuen kohtuuttomaksi.

26.6 Sisätiloissa olevat kemikaalisäiliöt ja astiavarastot

Sisätiloissa varastoitavat kemikaalit eivät saa päästä varastotilan ulkopuolelle. Varastotilan tulee olla allastettu säiliöiden ja astioiden rikkoutumisen ja vuotojen varalta. Suoja-altaan tilavuuden on oltava 110 % altaassa olevan suurimman palavaa nestettä sisältävän säiliön tilavuudesta ja 100 % terveydelle ja ympäristölle vaarallista kemikaalia sisältävän suurimman säiliön tilavuudesta. Astiavaraston allastusvaatimus suurimman astian tilavuuden mukaan on riittävä, koska todennäköisesti ainoastaan yksi astia rikkoutuu kerrallaan, jolloin sen sisältämä kemikaalimäärä mahtuu suoja-altaaseen.

26.7 Kemikaalivuotoihin ja onnettomuuksiin varautuminen

Vaatimus on tarpeen, koska asianmukainen varautuminen vahingon torjuntaan vähentää ympäristön pilaantumisen riskiä ja vahingon laajuutta, mikäli on nopeasti saatavilla riittävä määrä vahingon torjuntaan soveltuvaa imeytysainetta ja kalustoa. Ilmoituksen onnettomuudesta voi tehdä esimerkiksi toiminnanharjoittaja, kiinteistön haltija tai se, joka on tehnyt havainnon. Lisäksi erityisesti tärkeällä pohjavesialueella toimivilla yrityksillä, joilla on tuotannossa tai varastoituna kemikaaleja pelastusviranomaisen tai Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kemikaalipäätöstä edellyttämässä laajuudessa, tulisi olla laadittuna suunnitelma sammutusvesien talteenotosta valtioneuvoston asetuksen (856/2012) mukaisesti.

27 § Lisämääräykset öljyjen, vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden varastoinnista tärkeällä pohjavesialueella ja Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä

27.1 Maanalaiset säiliöt

Vuotavat polttoneste- ja kemikaalisäiliöt aiheuttavat maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaaran. Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä vuodoista voi lisäksi aiheutua riski tunnelissa johdettavan veden laadulle. Maanalaisten öljysäiliöiden vuotoja on vaikea havaita. Uusien maanalaisten kemikaali- tai öljysäiliöiden sijoittamisen kieltäminen pohjavesialueilla on perusteltua ympäristönsuojelulain 17 §:n nojalla. Pinnoituksen jälkeen säiliön vaipan kuntoa ei voi enää luotettavasti tarkastaa, eikä siten säiliön luokitusta ja luokitukseen perustuvaa tarkastusväliä määrittää. Pinnoitettu säiliö muodostaa pohjaveden pilaantumisriskin, koska sen kuntoa ei voi luotettavasti valvoa.

27.2 Maanpäälliset säiliöt

Vaarallisten nestemäisten kemikaalien varastointia koskevilla määräyksillä ehkäistään maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumista sekä Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä tunnelissa johdettavan veden laadulle aiheutuvaa riskiä. Pohjavesialueilla toimintaan liittyy korostunut ympäristöriski, sillä jo pienetkin vuodot voivat aiheuttaa merkittävää ja pitkäkestoista pilaantumista (YSL 16 § ja 17 §). Tämän vuoksi uusien ja käyttöön otettavien säiliöiden osalta edellytetään kaksinkertaista suojausrakennetta sekä vuotojen havaitsemista helpottavia järjestelmiä, joilla parannetaan vuotoriskien hallintaa ja ehkäistään päästöjen pääsy ympäristöön.

27.3 Polttonestesäiliöiden täyttö- ja jakelupaikat sekä työmaiden kemikaalivarastointi

Väliaikaisistakin työmaista voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen tai Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä tunnelissa johdettavan veden laadun vaarantumisen vaaraa, mikäli polttoaineita ja muita kemikaaleja ei käsitellä ja säilytetä huolellisesti. Pohjavesialueilla riski korostuu, koska vuototilanteessa haitalliset aineet voivat kulkeutua nopeasti pohjaveteen ja aiheuttaa pitkäkestoista pilaantumista (YSL 16 § ja 17 §). Tämän vuoksi polttonesteiden täyttö- ja jakelupaikoilta edellytetään kaksinkertaista suojausrakennetta.

Muiden pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavien kemikaalien tarpeeton varastointi työmaa-alueilla lisää riskiä hallitsemattomille päästöille, minkä vuoksi niiden varastointia on tarpeen rajoittaa pohjavesialueilla ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

27.4 Maanalaisten öljysäiliöiden tarkastukset

Määräyksen tarkoituksena on ehkäistä maanalaisista öljysäiliöistä aiheutuvia maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskejä sekä varmistaa säiliöiden turvallinen käyttö koko niiden elinkaaren ajan. Säännöllinen tarkastuttaminen kauppa- ja teollisuusministeriön voimassa olevan päätöksen mukaisesti mahdollistaa säiliöiden kunnon seurannan ja riskien varhaisen havaitsemisen.

Vaatimus käyttää Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) pätevöksi arvioimaa tarkastajaa varmistaa tarkastusten asiantuntevuuden, luotettavuuden ja yhdenmukaisuuden sekä valvonnan toimivuuden. Näin ehkäistään öljyvuodoista aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

27.5 Muiden säiliöiden tarkastukset

Määräyksessä laajennetaan säiliöiden tarkastusvelvollisuutta edellä kuvatusta. Huonokuntoiset maanpäälliset öljy-, vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöt tai muut kuin edellä esitetyn KTM:n päätöksen tarkoittamat maanalaiset kemikaalisäiliöt voivat rikkoutuessaan ja vuotaessaan aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Säännöllisellä säiliöiden ja niihin liittyvien varusteiden tarkastamisella voidaan ennalta ehkäistä mahdollinen ympäristön pilaantuminen. Vuotavan säiliön aiheuttama ympäristön pilaantumisriski on merkittävä, joten tarkastuksen on oltava luotettava.

28 § Käytöstä poistetun maanalaisen säiliön käsittely

28.1 Poistamalla säiliöt maaperästä estetään huonokuntoisista vanhoista säiliöistä aiheutuva maaperän pilaantuminen. Lisäksi maaperä vanhojen säiliöiden ympärillä voi olla pilaantunut vuotojen seurauksena ja edellyttää puhdistamista.

28.2 Ennen vuotta 2005 hiekalla tai muulla hyväksyttävällä materiaalilla täytettyjä säiliöitä ei kuitenkaan edellytetä nostettavaksi. Säiliöistä, joita ei edellytetä nostettavaksi, on

kuitenkin täyttöputki katkaistava ja tulpattava, jotta siihen ei vahingossa johdettaisi polttoaineita tai muita kemikaaleja.

28.3 Pilaantuneeseen maaperään ja sen puhdistamiseen liittyvissä asioissa toimivaltainen valvontaviranomainen on valtion ympäristöviranomainen, joka ympäristönsuojelumääräysten valmisteluvaiheessa on Lupa- ja valvontavirasto. Tästä johtuen edellytetään ilmoitusta Lupa- ja valvontavirastoon, mikäli maaperässä todetaan öljyä tai muuta kemikaalia. LVV antaa tällaisessa tapauksessa ohjeet siitä, miten tapauksessa on meneteltävä. Havaitusta pilaantumasta tulee ilmoittaa myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

28.4 Vanhat öljysäiliöt voivat sijaita maaperässä siten, että niiden poistaminen on teknisesti tai rakenteellisesti hyvin vaikeaa. Poistamisesta voi tällöin aiheutua esimerkiksi kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle, jolloin poistamisvelvollisuus voi muodostua kohtuuttomaksi.

Poikkeusta säiliön poistamisvelvollisuudesta voi hakea ympäristönsuojeluviranomaiselta. Hakemuksen tulee olla perusteltu, ja siihen on liitettävä asemapiirros, josta käy ilmi säiliön sijainti kiinteistöllä. Ympäristönsuojeluviranomainen harkitsee poikkeuksen myöntämistä tapauskohtaisesti.

28.5 Vastuu säiliöstä siirtyy kiinteistön uudelle omistajalle, joten hänelle on annettava siitä tieto omistajanvaihdoksen yhteydessä.

Säiliön sijainnin merkitseminen asemapiirrokseen tai ilmoittaminen muulla vastaavalla tavalla varmistaa, että säiliön sijainti on tiedossa myös myöhemmin esimerkiksi kiinteistöllä tehtävien kaivu- ja rakennustöiden yhteydessä.

Tarkastus-, tyhjennys- ja puhdistusasiakirjoilla sekä mahdollisella poikkeamispäätöksellä voidaan osoittaa säiliön käytöstä poistamisen asianmukaisuus ja maahan jättämisen perusteet. Asiakirjojen esittämismahdollisuus on tarpeen säiliön myöhemmän valvonnan ja kiinteistön käytön yhteydessä.

29 § Eräiden jätteiden kertaluontoinen hyödyntäminen maarakenteissa

29.1 Jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa on mahdollista vain, jos jäte soveltuu teknisiltä ja ympäristöominaisuuksiltaan käyttötarkoitukseensa eikä siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätteen hyödyntämisessä on noudatettava jätelain (646/2011) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) vaatimuksia.

Jätteen hyödyntäjän tulee olla selvillä hyödynnettävän jätteen laadusta, haitta-ainepitoisuuksista ja muista ominaisuuksista sekä siitä, soveltuuko jäte suunniteltuun käyttötarkoitukseen. Jätteen soveltuvuus tulee tarvittaessa osoittaa esimerkiksi jätteen alkuperää ja laatua koskevilla selvityksillä tai analyysituloksilla. Hyödynnettävä jäte ei saa sisältää sellaisia haitallisia aineita tai epäpuhtauksia sellaisina pitoisuuksina tai muodoissa, että sen hyödyntämisestä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Ammattimainen tai laitosmainen jätteen hyödyntäminen edellyttää lähtökohtaisesti ympäristölupaa tai eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017, MARA-asetus) mukaista ilmoitusmenettelyä. MARA-asetuksen mukaiset ilmoitukset käsittelee Lupa- ja valvontavirasto.

Ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan mahdollistaa yksittäisen, tarkoitukseen soveltuvan ja pilaantumattoman, määrältään alle 500 tonnin jäte-erän, kuten betoni- tai tiilimurskeen, hyödyntäminen maarakentamisessa ilman ympäristölupaa. Määräys koskee pienimuotoista jätteen hyödyntämistä ja edellyttää ilmoituksen tekemistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Viranomainen arvioi hyödyntämisen hyväksyttävyyden tapauskohtaisesti ilmoituksen perusteella.

Maisemaa muuttava maanrakennustyö, kuten maa-ainesten tai jätteiden läjittäminen, kaivaminen, täyttäminen tai alueen tasoittaminen, voi lisäksi edellyttää rakentamislain (751/2023) mukaista maisematyölupaa tai muuta lain 5 luvussa tarkoitettua lupaa.

29.2 Määräyksen tavoitteena on ehkäistä ympäristön pilaantumista, terveyshaittoja ja roskaantumista sekä varmistaa maarakenteiden turvallisuus ja toimivuus. Valtioneuvoston asetuksen jätteistä (978/2021) 28 § mukaan maahan sijoitettavan jätteen tulee soveltua teknisesti ja ympäristövaikutuksiltaan käyttötarkoitukseensa. Jätteiden hyödyntämisellä voidaan korvata neitseellisten kiviainesten käyttöä, mutta hyödyntämisestä ei saa aiheutua vaaraa maaperälle, pinta- tai pohjavesille.

Jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa ei ole sallittua pohjavesi- ja tulvavaara-alueilla eikä Päijännetunnelin suojavyöhykkeellä ilman ympäristölupaa. Vesistöjen ja talousvesikaivojen läheisyydessä edellytetään lisäksi riittäviä suojaetäisyyksiä. Jätteen peittämisellä ehkäistään materiaalin leviämistä ympäristöön ja maisemahaittoja. Velvollisuus antaa tieto maarakentamisessa hyödynnetystä jätteestä kiinteistön uudelle haltijalle perustuu ympäristönsuojelulain 139 §:ään.

29.3 Hyödyntämistä koskeva ilmoitusvelvollisuus on tarpeen toiminnan ja kohteiden valvonnan varmistamiseksi. Ilmoitus tulee tehdä ennen hankkeeseen ryhtymistä, jotta viranomainen voi arvioida toimenpiteen soveltuvuuden sekä tarvittaessa hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti (hallintolaki 8 §) ohjata toiminnanharjoittajaa hakemaan toiminnalle ympäristölupaa tai tekemään MARA-asetuksen mukaisen ilmoituksen valtion valvontaviranomaisell

30 § Eläinperäisten jätteiden ja kuolleiden eläinten käsittely

30.1 Riistan käsittelyssä syntyvät eläinperäiset jätteet

Riistan käsittelyssä syntyvistä jätteistä voi aiheutua hajuhaittaa, ympäristön roskaantumista sekä haittaeläinten ja petoeläinten hakeutumista alueelle. Virheellisesti käsiteltynä jätteistä voi aiheutua myös maaperän tai vesien pilaantumisen vaaraa. Riistan käsittelyssä syntyvät hyödyntämättä jäävät eläinosat voivat olla jätelaissa (646/2011) tarkoitettua jätettä, jolloin niiden käsittelyssä on huolehdittava myös jätelain roskaamiskieltoa koskevien säännösten noudattamisesta. Määräyksen tavoitteena on ehkäistä näitä haittoja sekä turvata ympäristön viihtyisyys ja terveellisyys.

Määräys ei koske metsästyslain mukaista haaskapaikkaa, jota käytetään riistanhoitoon tai metsästykseen. Haaskapaikkaa ei kuitenkaan saa käyttää ensisijaisesti eläinperäisten sivutuotteiden hävittämiseen. Eläinperäisten sivutuotteiden käytöstä haaskapaikalla säädetään lisäksi sivutuotelainsäädännössä, jonka mukaisesti toiminnasta voidaan edellyttää ilmoitusta kunnaneläinlääkärille.

30.2. Kuolleiden eläinten hautaaminen

Kuolleiden eläinten hautaamisesta voi aiheutua ympäristön, ihmisten tai eläinten terveydelle vaaraa tai haittaa, jos hautaamispaikka tai -tapa on sopimaton. Erityisesti eläinten hautaamisessa tulee ehkäistä maaperän ja pohjaveden pilaantumista sekä eläintautien leviämistä.

Määräyksellä varmistetaan, että kuolleiden eläinten hautaaminen toteutetaan siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai muuta haittaa. Hautaamisessa on lisäksi noudatettava kuolleiden eläinten käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä ja Ruokaviraston ohjeita. Määräys täydentää muuta kuolleiden eläinten käsittelyä koskevaa sääntelyä paikallisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi.

7 LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET

31 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

31.1 Tiedonantovelvollisuus perustuu ympäristönsuojelulaissa säädettyyn valvontaviranomaisen laajaan tiedonsaantioikeuteen ja toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuuteen. (YSL 6 §, 172 § ja 202 §)

32 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

32.1 Ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksia määräyksistä ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan. Poikkeus käsitellään noudattaen hallintomenettelyä, jol-

loin esimerkiksi naapureita on tarpeen mukaan kuultava. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään muutoksenhausta ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä. Milloin annettu määräys voi perustellusta syystä, haitan riittävä ehkäiseminen huomioiden, johtaa kohtuuttomuuteen tai voi olla muutoin epätarkoituksenmukainen, voidaan erillisen hakemuksen perusteella poiketa annetuista määräyksistä. Tarvittaessa valvova viranomainen antaa tarkentavia ohjeita ja määräyksiä.

33 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

33.1 Pykälän tarkoituksena on selventää ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamuksia viittauksella ympäristönsuojelulain asianomaisiin säännöksiin. Ympäristönsuojelulain 18 luvussa on valvontaa ja hallintopakkoa koskevat säännökset, joiden perusteella valvontaviranomainen voi kieltää määräysten vastaisen menettelyn tai määrätä velvollisuuden täytettäväksi muulla tavoin. Määräyksen tehosteeksi voidaan käyttää pakkokeinoja. Rangaistuksesta säädetään rikoslain 48 luvussa sekä ympäristönsuojelulain 225 §:ssä.

8 LUKU: VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

34 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

34.1 Ympäristönsuojelulain 203 §:n mukaan päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta. Hyväksymistä ja voimaantuloa koskevat kuulutukset voidaan yhdistää. Aikaisemmin voimassa olleet ympäristönsuojelumääräykset kumoutuvat näiden määräysten tullessa voimaan.